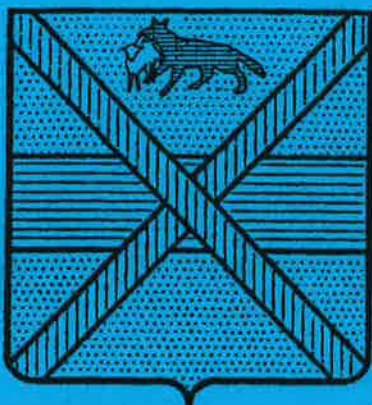

Berla

Heemkundige kring
voor

Meise
Oppem
Wolvertem
en omgeving

Brusselsteenweg 73
1860 Meise

Berla is aangesloten bij

VOCV

Vlaams Centrum voor Volkscultuur

VLAAMSE
CONTACTCOMMISSIE
MONUMENTENZORG

België-Belgique
P.B.
1860 Meise
2/2918

Afgiftekantoor: 1860 Meise

Driemaandelijks tijdschrift

Nr. 90 - December 2007

BERLA

VZW

Heemkundige Kring voor Meise – Oppem – Wolvertem en omgeving

- Zetel van de kring** : Brusselsesteenweg 73, 1860 Meise
- Raad van Beheer** :
* Ere-voorzitter: Raoul Moyson
* Voorzitter: Michel Van den Broeck
* Secretaris: Peter Carrière
* Penningmeester: Wim Van Campenhout
* Beheerders: Raymond Moreau, Jan Verbelen
- Tijdschrift** : verschijnt driemaandelijks
jaarabonnement en lidgeld 12 euro
los nummer 3 euro
betaling via rekening 001-1189490-55
redactie-coördinatie : Raymond Moreau
de auteurs zijn verantwoordelijk voor hun bijdrage
- Bibliotheek en archief** : De Snipper (lokaal 3) - Brusselsesteenweg 73
1860 Meise
Toegankelijk :
* 1ste woensdag van de maand van 14u tot 17u
* 3de dinsdag van de maand van 20u tot 22u
behalve op feestdagen en in juli & augustus
- Contacten** : Michel Van den Broeck 015 71 53 31
Peter Carrière 015 71 03 00 of
02 269 29 52
- Website** : <http://www.geocities.com/athens/acropolis/6661/>
E-mail : berla53@hotmail.com

Berla verzamelt

- alle documenten over de gemeente Meise en omgeving zoals oude weekbladen, persknipsels, foto's, affiches, zichtkaarten, landkaarten, ...
- alle documenten over inwoners van Meise zoals doodsprentjes, familiearchief, kavelbrieven, foto's, notariële akten, ...
- alle voorwerpen in verband met ambachten en stielen van vroeger, boerenalaam, leefmilieu een gewoonten van onze voorouders

Werp niets weg, contacteer eerst Berla

*I
N
H
O
U
D*

Editoriaal	4
Jan Hammenecker te Westrode	5
Een gevecht aan de plaats genoemd de Boomkens	15
Over de gerestaureerde glasramen van Sint-Brixius-Rode	21
Erfgoed Meise	26
Register der dopen - Rossem-Wolvertem	27

*E
D
I
T
O
R
I
A
L*

TEN GELEIDE

Weer ligt een nieuw BERLA-nummer onder Uw kerstboom met uiteraard een warme oproep om het lidmaatschap voor 2008 te hernieuwen. 2008 wordt immers een Ganz-jaar en een werkgroep in de schoot van het bestuur is druk doende de grote tentoonstelling en de uitgave van een uitvoerige catalogus voor te bereiden.

Naast een mogelijke deelname aan de "Nacht van de Geschiedenis" in maart en onze traditionele heemkundige lente-uitstap wordt de Ganz-tentoonstelling ongetwijfeld het hoogtepunt in de jaarwerking. Ons tijdschrift en de media houden U verder op de hoogte.

Door de talrijke schenkingen van boeken en ander materiaal worden de BERLA-lokalen in "De Snipper" stilaan te klein. Het vrijkomen van het voormalig gemeentehuis te Meise-dorp en de nabijheid van de openbare bibliotheek bieden daarom nieuwe mogelijkheden voor uitbreiding van collecties en archief. Wordt vervolgd !

In dit nummer leest U het slot van de artikelenreeks van **Frans HOLEMANS** over de laatste levensmaanden van de dichter Jan Hammenecker te Westrode. **Marc GILLISJANS** dook nog eens in de criminele archieven van Wolvertem en brengt het relaas van een geweldpleging in 1816 en **Carine STALLAERT** belicht deskundig de gerestaureerde glasramen van Sint-Brixius-Rode. **Medard MOERENHOUT** bezorgt de dertiende aflevering uit de Rossemse doopregisters (1780-1791).

Mocht U ook in 2008 niet verstoken willen blijven van alle moois dat de plaatselijke heemkunde en erfgoedwerking te bieden heeft, vergeet dan Uw lidgeld niet over te maken !

BERLA

December 2007

JAN HAMMENECKER TE WESTRODE (1927-1932)

Door: F. Holemans

IV. Ziekte en dood

De viering in Willebroek was een laatste hoogtepunt van blijheid in zijn leven. Want in zijn keel zit de haak, waarmee hij uit het leven zal worden weggetrokken. Hij voelt zich moe en lusteloos en moet vechten tegen de loomheid en de zwartgalligheid. Hij bidt voor nieuwe krachten en werklust, maar de angel in zijn vlees prikt almaar door dieper (92). Achterdocht vervult hem en hij gaat naar de dokter, die hem begin 1931 verwijst naar Prof. J. Maisin, hoofd van het Kankerinstituut van de Katholieke Universiteit te Leuven. Het verdict van de specialist luidt: keelkanker.

Eerw. Overste.
Ik ben weer veroordeeld om 10
of twaalf dagen te Leuven te verblijven.
Ik reken nogmaals op uw goedheid.
Gelief zoo mogelijk van Dinsdag morgen
tot Zaterdag een pater te sturen voor de
H. Mis. Een zieke en dan nog zoo
zieke mag wat toe zieke krijgen.
Ik ben de leste weken fel achteruit gegaan .
Zal deze tweede behandeling helpen . Ik heb
allengs flauwe hoop. Bid voor mij.

Uw... ?

Jan Hammenecker

Westrode .4 April 1931.

Na een behandeling van een tweetal weken mag hij terug naar huis en dat herhaalt zich regelmatig. Hoop en pessimisme over de afloop wisselen elkaar af. Bij die afwezigheden uit zijn parochie laat hij zich vervangen door een pater van de Assumptionisten van Kapelle-op-den-Bos, met wie hij goede relaties onderhoudt.

Pater Tarsicius, de leraar van de retorica van het apostolisch college aldaar, heeft een biografie geschreven van Pater Emmanuel d' Alzon (1810-1880), stichter van de congregatie van de Assumptionisten, voor welk boek Hammenecker in 1931 een voorwoord schrijft. Daarin herinnert hij aan de schitterende voormannen van de Kerk in Frankrijk rond de jaren 1850, in het bijzonder Lacordaire en Montalembert, die hij schier

onvoorwaardelijk heeft bewonderd om hun welsprekendheid, vastgelegd in prachtig literair Frans. Bij die mannen van "Frankrijk op zijn best" sluit Pater d' Alzon aan, ook een man van welsprekendheid, duidelijk en klassiek, maar nog meer een man van de daad. Welnu, schrijft Hammenecker, de welsprekendheid van de daad is nog immer de mooiste (93).

Op 4 april schrijft hij aan Pater Overste van de Assumptionisten van Kapelle-op-den-Bos: *Ik ben weer veroordeeld om tien of twaalf dagen te Leuven te verblijven (...). Ik ben de leste weken tel achteruit- gegaan. Zal deze tweede behandeling helpen ? Ik heb allengs flauwe hoop. Bid voor mij* (94).

In 1931 verschijnt Eric van Gerard Walschap, een vervolg op *Adelaïde*. Eric is de zoon van het hoofdpersonage van de eerste roman. Constant Franssen, deken van Londerzeel, was op bezoek bij Hammenecker, toen Walschap binnenkwam en hem zijn tweede roman presenteerde. De pastoor bladerde even in het nieuwe boek, schudde het hoofd en zei: "Neen, Gerard; zo zijn onze mensen niet" (95). Deze afwijzing zonder lezing van het boek moet het geduld van Walschap zwaar op de proef gesteld hebben, maar toch hield de vriendschap stand, minder intens weliswaar en op een lager pitje.

Nog in mei 1931 ging hij met zijn parochianen naar Scherpenheuvel. Groot geworden in Mariekerke, waar de baren van de Schelde onafgebroken "weesgegrootjes prevelen", was hij altijd een vereerder van de Moeder Gods gebleven. Die traditionele mei-bedevaart mocht hij, hoe wankel zijn gezondheid ook was, niet missen. Zijn parochianen verlangden naar die jaarlijkse tocht, een bedevaart met een vleugje van toerisme.

Jan Hammenecker met de boerinnenbond in Scherpenheuvel. Verzameling M. Van den Broeck

Ondertussen wisselen betere en kwade dagen elkaar af. Behalve door kommer om zijn gezondheid, wordt hij ook geplaagd door financiële zorgen. De kruisweg van Tony Van Os geraakt maar niet afbetaald. Aan een welstellende vriend, Karel Peeters, schrijft hij: *Ik*

Jan Hammenecker omstreeks 1931.
AMVC – Letterenhuis, Antwerpen.

kom morgen nu toch bij u bedelen voor mijn kruisweg. Verstoot mij niet heel en gansch, bid ik u: noodklagend! (96)

Financiële hulp heeft hij nodig, maar ook morele steun, vriendschap en erkenning. Die krijgt hij van zijn parochianen en zijn vrienden, die hem sterkte bijbrengen of die zijn steun zoeken voor hun eigen zielenleven. Anderen doen beroep op zijn invloed bij vrienden om hen te helpen bij het zoeken naar een betrekking of voor een bevordering (97).

Blijken van erkenning komen tot hem uit de letterkundige wereld. Daar is de publicatie van *Litteraire Profielen IV* van Joris Eeckhout (1887-1951), toen zeer bekend als katholiek criticus en essayist. In dat werk wordt Jan Hammenecker behandeld naast enkele andere belangrijke figuren: Michiel De Swaen, Maurits Sabbe, Cyriel Buysse, Antoon Coolen, Louis Hemon. Dat zijn

naam prijkt naast die van grote letterkundigen en dat hem lof wordt toegezwaaid moet hem de innerlijke vreugde gebracht hebben, waaraan hij in die voor hem zulke moeilijke tijd behoefte had (98).

Bovendien wordt hem door het provinciebestuur van Antwerpen een prijs toegekend van 2.500 frank (99).

Er verschijnt een tweede druk van *Zoo zuiver als een oog*, de levensverhalen van drie Vlaamse heiligen, Lutgart, Ida van Leuven en Aleidis van Schaarbeek.

Op 27 september vond in het gemeentehuis van Londerzeel de openingsplechtigheid plaats van de derde tentoonstelling, ingericht door *Hooger Streven*, de kunstkring waarvan Jan Hammenecker de spilfiguur was. Bij die gelegenheid werd het Sint-Lutgardisbeeld tentoon- gesteld, dat beeldhouwer Herman De Cuyper gemaakt had voor de kerk van Westrode. In zijn toespraak spoorde deken Franssen de pastoors aan om, naar het voorbeeld van hun collega van Westrode, voor de versiering van hun kerk beroep te doen op kunstenaars van de eigen streek. Daarna las Hammenecker voor uit zijn werk over Sint- Lutgardis, waaruit De Cuyper zijn inspiratie geput had voor de vormgeving van zijn beeld (100).

Prof. Arthur Boon liet in datzelfde jaar Lutgardis verkiezen tot patrones van het Davidsfonds, daarbij ongetwijfeld beïnvloed door het werk van de priester-dichter. Het Davidsfonds heeft toen op grote schaal Lutgardis-beelden verspreid (101).

Vaak voelt Hammenecker zich ellendig en hij denkt aan de onontkoombare dood.

*En ach, de Dood van verre langs de bane
zien komen, lanterfantend, met respijt
aan elke bocht; doch komend, zeker komend,
zoo zeker; dat haar talmen blijkt haar nijd
te zijn, zich in die zekerheid verloomend.*

Hij beseft dat groot lijden hem te wachten staat. Hij is bereid zijn goddelijke Meester te volgen op de gruwelijk donkere weg van het lijden.

Maar hij deinst terug: *Laat me nog wat talmen hier; bidt hij* (102).

Zijn angst voor de dood schrijft hij uit in het gedicht *Ballade*. Er wordt op de deur geklopt en hij weet dat het de Dood is. Niet open doen... Waar zal hij kruipen?.. De Dood is binnen; verschalken zal hij haar: hij legt zich op de vloer en veinst dood te zijn. Maar niets kan helpen. Hoe zeer doet zijn keel bij de prikkel van de zeis! (103)

Jan Hammenecker was sterk verbonden met de *Katholieke Vlaamsche Meisjesbeweging*. Dikwijls had, hij gesproken op vergaderingen en gouddagen in Klein-Brabant en elders. Nog in zijn laatste levensjaar, reeds met de angel van de dood in de keel, sprak hij op een ge- westdag in Westrode over zijn geliefde vrouwelijke Vlaamse heiligen (104).

In december krijgt hij bezoek van Tony Van Os. We mogen aannemen dat er voornamelijk gesproken is over de kruisweg die de kerk van Westrode sierde, over de schoonheid ervan, maar ook over de nog te betalen schuld. Hoe ziek ook, Jan hield zich kranig bij dat bezoek (105). Maar goed gaat het hem niet. Die schuld aan van Os voor de geleverde kruisweg blijft hem achtervolgen. En de kanker laat hem niet los. Einde december 1931 wordt hij terug opgenomen in de kliniek te Leuven voor een herhaling van de kankerbehandeling.

Zijn kerkelijke overheden zijn zeker op de hoogte van de preciaire gezondheidstoestand van Jan Hammenecker. Zij willen hem nu niet laten heengaan zonder een erkenning van zijn onbeperkte en mateloze inzet als priester voor zijn kerkvolk. Op 2 januari 1931 had hij reeds van de aartsbisschop, kardinaal Van Roey, de toelating gekregen om op zon- en feestdagen twee missen te lezen voor zijn parochianen. In het volgend jaar 1932, ook op 2 januari, werd hij aangesteld als gewoon biechtvader (confessarius ordinarius) van de *Zusters van de Christelijke Scholen* die te Westrode verbleven (106).

We kunnen die vermeerdering van zijn priesterlijke bevoegdheden interpreteren als een gebaar van erkenning en vertrouwen vanwege de geestelijke overheid tegenover haar priester die zij voorheen wegens zijn Vlaamsgezindheid vaak met wantrouwen en onbegrip had bejegend.

Vanuit de kliniek schrijft hij op woensdag 6 januari 1932 aan zijn vriend Jan Hallez: *Ik heb van in mei veel geleden. Elken ochtend en in stijgende mate de gedachte: ge zijt eraan (...). En 'k ben zoo arm als Job en -ik ben beschaamd -maar ik bedel bij u om een honderd frank*

of vijf. Dat te moeten doen is erger dan de rest. Maar die Tony Van Os en zijn Kruisweg hebben me letterlijk uitgeplunderd. Ben ik daarvan ziek geworden? 't Kan best. In ieder geval ben ik en om mijn ziekte en om mijn armoede letterlijk dood. Ik schrijf u die bekentenis zoo sober mogelijk: het schrijnende ervan moet gij niet voelen. Dat kan ik best verdragen tot mijn eigen loutering (107).

Op vrijdag 8 januari 1932 mocht hij het ziekenhuis verlaten. Vier dagen later, op 12 januari, nam hij in de haven van Antwerpen afscheid van zijn vriend Pater Alfons Walschap, die

met twee jonge collega's van de *Missionarissen van het Heilig Hart* met de boot afreisde naar Congo. Het werd een definitief afscheid (108).

Na zijn laatste kankerbehandeling moest Jan nog tweemaal per week naar Leuven gaan voor een inspuiting. Na zo'n bezoek aan Prof. Maisin schrijft hij op 14 januari aan Jan Hallez: *Ik kom zoo juist van bij Prof Maisin (...). Ik heb nu de naweeën van een zware radium- behandeling: verbrande keel en kaak (...). Prof Maisin heeft me vandaag nogmaals met zorg onderzocht en hij beweert dat "ma tumeur se résilie de la façon la plus idéale" (...). Ik word het toch zelf gewaar dat ik een ander mensch aan 't worden ben. Mijn keel wordt met de dag vrijer; mijn eetlust komt terug. Ik ben niet meer zoo lam. Ik heb dat nog nooit ondervonden gevoel dat ik genezen ben* (109).

Met veel ijver en moeite gaat hij verder met zijn parochiaal werk. En daar komen nog bij de vele vergaderingen, het ontvangen van bezoekers, het schrijven van gelegenheidsgedichten. Maar half maart komen al de symptomen van de ziekte weer opzetten en begin april moet hij terug naar het ziekenhuis van Sint-Rafaël in Leuven voor een nieuwe behandeling van een twaalfal dagen. Zijn optimisme heeft de plaats geruimd voor donker pessimisme en doodsgedachten. *Al wat door mij ruischt is 't liedje van het ranke riet en als een vaarwel aan 't leven. Armoede, vernedering zijn mijn deel geweest; nu nog: in pijn en honger stilletjes heengaan, schrijft hij aan Jan Hallez. In zijn ellende voelt hij de behoefte vroegere vrienden terug te zien* (110).

Ondertussen heeft Herman Deckers, de secretaris van de Pelgrim-beweging gehoord over de zware ziekte die Hammenecker teistert. Hij roept de leden op te bidden voor hun medelid, voor het herstel van zijn gezondheid en voor kracht in het felle lijden. Hij zinspeelt op de mysen de *Excubiae*: *Wie het vuur uit den hemel haalt wordt door den goddelijken Arend gebeten. Geen mystische vereeniging zonder duistere nacht en op Thabor komt men slechts langs Golgotha* (111).

Na zijn terugkeer uit het ziekenhuis moet hij weer regelmatig voor inspuitingen naar Leuven. Hij voelt zich helemaal niet beter en heeft voortdurend een brandende pijn. Hij kan alleen nog rauwe eieren eten en melk drinken. Hij wordt geweldig mager en kan bijna niet meer zitten. *Zoo steken de knoken uit.* Om in Leuven zijn inspuiting te gaan halen, zal hij in een "beestenwagen" (112) naar het station van Londerzeel gevoerd worden. *Dat is juist goed voor een martelaar als ik,* schrijft hij aan zijn familie. Hij hoopt dat zijn zus Ida naar de pastorie zal komen om hem te helpen.

Ze moeten zijn toestand niet verdoezelen voor zijn moeder. *Zij dan toch zal mijn smart volledig meevoelen en voor mij naar haar moederlijk vermogen bidden* (113).

Op diezelfde dag, 20 april, schrijft hij een even sombere brief aan Jan Hallez: Hij heeft een *onmogelijke mond en een vlamme keel.* Hij eet eieren en nog eens eieren, het enige dat hij verdraagt en toch vermagert hij en wordt een *beenderhuisje.* Maar al die miserie neemt hij *natuurlijk en bovennatuurlijk* aan (114).

Hij heeft de behoefte zijn beste vrienden mee te delen hoezeer hij lijdt. Een paar dagen later ontvangt ook Gerard Walschap een brief: Hij heeft veel pijn en weet nu wat lijden is.

Met de radiumstralen heeft men zijn mond en zijn keel letterlijk verbrand. *Laat uw kindertjes voor mij wat bidden, vraagt hij (115).*

In die uiterste nood blijft de dichter in hem levendig. Hij schrijft *Angelpijn*, een ontroerend document, stuurt het op naar Gerard Walschap en schrijft: *Bijgaande stukje zou misschien ergens kunnen opgenomen worden. Ik laat het aan u over: Bewaar het in ieder geval.* Hier volgt de tekst:

*Een snoek, den fletschen rug
half boven water;
snapt bij wijlen snakkend naar bovenwaterlucht.
't Arm beest is ziek. Wat zou't hebben, och arme.
Hij was op jacht, verslond het aas,
dat plots, hij wist niet vanwaar; spartelde vóór zijn muil.
Een snok in de keel en een razende gang naar omhoog.
De snoek bijt de lijn af, zwemt weg, zwemt en duizelt.
Hij gaapt, hij slikt: pijn! Hij daalt naar de
diepte: pijn,. komt boven: pijn. Altijd pijn van
dien haak, die bleef steken, dien haak!
Zijn keel zwelt, zijn kieuwen branden. Bloed
in zijn oogen. Blind vaart hij rond, hijgend, stuip-
trekkend. Hij braakt: pijn! Ligt op den rug,
ligt op de zijde. Pijn! Vuur in den muil!
Hij kan niets meer... Half boven water siddert
de fletsche rug, en de snakkende muil smeekt
om te mogen sterven, om verlost te zijn van
die foltering, daar; in de keel, waar die vischhaak
vastzit en martelt. Arme visch!
Broeders, er zit een haak in mijn keel (116).*

Angelpijn is een laatste schreeuw van zijn door pijn gefolterd lichaam. Hij smeekt te mogen sterven, verlost te worden van die vishaak in zijn keel. In deze laatste ontboezeming, ingegeven door de ver- schroeiende pijn van lichaam en ziel, heeft hij gedacht aan het water van zijn Schelde, altijd aanwezig in zijn werk. *Angelpijn* is een aangrijpend stuk, een hartverscheurende kreet van ellende en benauwenis. Walschap zal het stuk enkele maanden later publiceren in zijn In Memoriam gewijd aan de dichter (117).

Veertien dagen later, op 7 mei, laat Jan Hammenecker aan zijn vriend Hallez weten dat Prof. Maisin hem nieuwe hoop gegeven heeft: *Si vous continuez a manger; vous vous tirerez tres bien d'affaire* (118). Hammenecker voegt eraan toe: *Evenwel niet zoo gauw en niet zonder pijn.*

Het alleenzijn in de grote pastorie draagt hij moeizaam. Om zijn leed te verzachten heeft hij nood aan de aanwezigheid van familieleden en vrienden. Het is als het ware een smeekbede wanneer hij aan Hallez schrijft: *Ik verwacht u (...). Kom nu vast; want vorige weken hebt ge mij teleurgesteld* (119).

Een laatste bezoek bracht Jan Hallez hem op donderdag 9 juni en twee uur lang heeft hij met hem gepraat, *echt gemoedelijk; zijn ziel was effen als een stilliggend meer; zonder verlangens, in grote berusting.*

Hij toonde zich betrekkelijk goed en verzekerde zelfs dat hij binnen de veertien dagen naar Antwerpen zou komen en dat zijn eerste bezoek aldaar voor Juffrouw Belpaire zou zijn (120). Zo sprak hij zichzelf moed in en toonde hij zijn gehechtheid en dankbaarheid aan die mecenas van de Vlaamse kunstenaars.

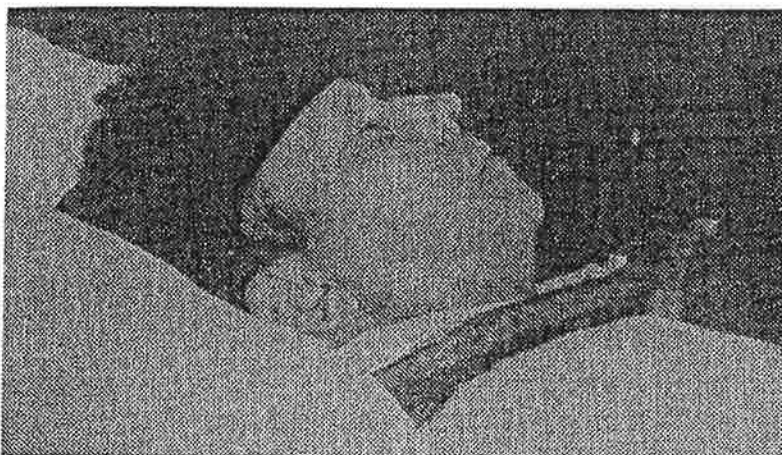
Ben andere trouwe bezoeker was Richard Dewachter, die een uitvoerig verslag van Hammeneckers levenseinde geschreven heeft. Die laatste weken van zijn leven leek de pastoor van Westrode zich weer beter te voelen en, in de mate van het mogelijke, bleef hij zijn werkzaamheden als parochieherder voortzetten.

Ben paar dagen voor zijn dood, zei Jan aan zijn zuster Ida: "Geef me mijn paternoster, al was 't maar om nog eens de schijnheilige uit te hangen". Zo riep hij met zijn zelfspot, in het aanschijn van de dood, een glimlach op het gelaat van de aanwezigen. Ongetwijfeld moet hij daarbij gedacht hebben aan de brief van Gerard Walschap met het verwijt van schijnheiligheid (121).

Op 12 juni preekte de priester-dichter in de zondagsmis over de dood. Daarna zat hij, in de voormiddag, met Richard Dewachter in zijn tuin. Het kankergezwel was goed zichtbaar in zijn hals, maar hij was "gaande en staande" en deed nog altijd zijn gewoon parochiaal werk. Die voormiddag was hij moedeloos en mistroostig. "Ik zal niet lang meer leven", zei hij.

Wanneer hij in de namiddag, na het lof, van de sacristie teruggaat naar zijn woning, heeft hij een ernstige bloedspuwing. Hij is alleen thuis en zoekt hulp bij iemand van de bureu. Er wordt een geneesbeer bijgeroepen, die de ernst van de toestand van de zieke vaststelt. Daarop wordt deken Frans van Londerzeel ontboden, die in aanwezigheid van een aantal familieleden de zieke bedient, d.i. hem voorziet van de laatste sacramenten. 's Anderendaags heeft hij nog driemaal een bloedspuwing. In de late middag staat hij nog eens op. Geholpen door zijn zuster, wankelt hij tot bij het venster en kijkt naar zijn tuin. Rond acht uur 's avonds krijgt hij een nieuwe bloedspuwing, zegt rap "Heer, in uw handen

beveel ik mijn geest" en sterft in het bijzijn van zijn familieleden. Dat was op maandag 13 juni 1932.

Jan Hammenecker op zijn sterfbed. Verzameling A. Moeyersons, Londerzeel. Ons Klein-Brabant van 30 april 1977.

Het dode lichaam werd gewassen en daarna opgebaard met een rozenkrans om de vingers. In het sterfhuus gingen de luiken aan de straatkant dicht (122).

Jan Hammenecker had zijn gebreken en kleinmenselijke kanten. Maar hij had ook een schoon, diep, kinderlijk gemoed, *zoo zuiver als een ooge*. Zo hadden zijn parochianen en vrienden hem gekend. Velen kwamen de afgestorvene in het sterfhuis groeten.

Wanneer Richard Dewachter en Tony Van Os in Westrode aankwamen, zagen zij de gesloten vensterluiken van de pastorie. Ze gingen de kamer binnen waarin de overledene lag, knielden, baden en gaven hem een kruisje. Zo volgden, in de dagen voor de begrafenis nog vele vrienden en parochianen.

Hij werd begraven op 17 juni 1932. Het was een zomerse dag en de hemel was blauw zonder een wolkje. Vanuit de verspreide huizen van het gehucht stroomden de parochianen in groepjes naar de parochiekerk. Ook uit Londerzeel, Mariekerke en Sint-Amands kwamen de mensen in drommen met fietsen, paardenspannen en autobussen. En verder waren er zijn vele vrienden uit heel het Vlaamse land. Het kerkje was veel te klein voor die grote menigte. Wanneer de baar werd binnengebracht, scheen het, schreef Jozef Muls, dat de priester-dichter, voor het laatst thans, in triomf werd gedragen.

In zijn jonge jaren had Hammenecker, lang op voorhand, over zijn begrafenis geschreven:

*De kist zal daar in de kerke staan,
op 't zwarte kleed zal zonnelicht leken;*

En zich richtend tot Arthur Meulemans, ging hij verder:

*en Gij zult naar het orgel gaan,
en zijne monden la ten spreken (123).*

Aan de offergang kwam haast geen einde. Daar werden o.m. opgemerkt Dr. J. Van Brabant van het Sint-Jozefscollege van Aarschot, Gerard Walschap, Richard Dewachter, Jef Denijn, Tony Van Os, Kanunnik Van Nuffel, G. Weyts en Frans Crols.

Op de weg naar het kerkhof voerde de fanfare van Westrode treurmarsen uit. Het was een lange stoet, *met het kruis in top*, ingeleid door de familie, gevolgd door het gemeentebestuur van Wolvertem met de burgemeester voorop, dan kwamen de leden van de kerkfabriek en van het Weldadigheidsbureau, zeer veel priesters en vrienden, burgemeesters en notabelen uit de omtrek (124), een afvaardiging van het Sint-Jozefscollege van Aarschot (125) en van het alumnaat van de Paters Assumptionisten van Kapelle-op-den-Bos bestaande uit leerlingen van de hoogste klassen en de paters Tarsicius en Fulgence (126).

Aan het graf werden een achttal toespraken gehouden. Jozef Muls sprak in naam van het tijdschrift *Vlaamsche Arbeid* en de aanwezige kunstenaars. Scheldejongen, priester en dichter waren in de persoon van de overledene niet te scheiden, zei hij. Jan Hallez bedankte de afgestorvene voor zijn vriendschap en voor de stuwkracht en de bezieling die van hem uitgingen. "En Aarschot is u, Jan, dankbaar, zei Jozef Van Reusel; gij bracht er licht, leven en warmte".

De begrafenis was uitgegroeid tot een groots eerbetoon aan deze dichter van de Schelde, die geleefd had voor zijn religieuze en Vlaamse idealen.

De Tijdstroom schreef: "Dit is nu de volle overtuiging van iedereen: met de uitvaart van Jan Hammenecker is een groot vuur uitgedoofd, is een helder lichtgevallen uit Vlaanderens sterrenkrans" (127).

Voetnoten

(93) J. HAMMENECKER, *Ter inleiding*, in de biografie: *Pater Emmanuel d'Alzon en de Congregatie der Paters Assumptionisten*, Kapelle-op-den-Bos, 1931, blz. 7-9.

(94) AMVC (H 216 D), brief van Jan Hammenecker aan Eerw. Overste (van de Paters Assumptionisten te Kapelle-op-den-Bos), d.d. 4 april 1931.

(95) J. SPANHOVE, *De jonge Walschap*, in: *Eigen Schoon en de Brabander*; 73 (juli - oktober 1990), blz. 313.

(96) AMVC, brief van Jan Hammenecker aan Karel Peeters, d.d. 11 juni 1931.

(97) HAW, brief van Jan Hammenecker aan een "Eerwaarde Heer", 27 juli 1931. (98) J. EECKHOUT, *Litteraire Profielen*, IV, Gent, 1931, blz. 42-70. (99) *Mededeelingen*, in: *Hooger Streven*, 3 (1931-1932), blz. 109.

(100) Verslag van de opening van de tentoonstelling van "Hooger Streven" in het gemeentehuis van Londerzeel, op zondag 27 september, in: *Hooger Streven*, 3 (1931-1932), blz. 57-62.

(101) M. VAN DEN BROECK, *Sint-Lutgardisbeeld*, a. w.

(102) J. HAMMENECKER, *Ecce deus, ... ecce homo*, in: *Hooger Streven*, 3 (1931-1932), blz. 71.

(103) P. PAS, *De laatste levensjaren*, a.w., blz. 1196.

(104) P.A. BUSSELS, *Jan Hammenecker en Sinte Lutgart*, in: *Gudrun*, 29 (1957), b1z. 66.

(105) AMVC (0381 B), briefkaart van Tony Van Os aan Jan Hallez, d.d. 8 januari 1932.

(106) HAW, twee documenten uitgaande van kardinaal Josephus Ernestus Van Roey. (107) AMVC, brief van Jan Hammenecker aan Jan Hallez, d.d. 6 januari 1932.

(108) *Annales de Notre Dame du Sacre Coeul*; 43 (fevrier 1932). Zie ook de brief vermeld in noot 107.

(109) AMVC, brief van Jan Hammenecker aan Jan Hallez, d.d. 14 januari 1932. Vertaling van het in het Frans gestelde zinsgedeelte: *Mijn gezwel is op de meest ideale wijze aan het verdwijnen*.

(110) AMVC, brief van Jan Hammenecker aan Jan Hallez, d.d. 3 april 1932.

(111) AMVC (P 287 B), brief van Herman Deckers aan de leden van de Pelgrim-beweging, d.d. 15 april 1932.

(112) Jan Hammenecker schrijft in zijn brief: *op een muttekessauto*.

(113) HAW, brief van Jan Hammenecker aan zijn familie, d.d. 20 april 1932.

(114) AMVC, brief van Jan Hammenecker aan Jan Hallez, d.d. 20 april 1932.

(115) Archief erven Walschap, brief van Jan Hammenecker aan Gerard Walschap, d.d. 23 april 1932.

(116) Archief erven Walschap, *Angelpijn* in handschrift van Jan Hammenecker.

(117) G. WALSCHAP, *In memoriam Jan Hammenecker*: in: *Hooger Leven*, 6 (1932), b1z. 1028.

(118) Vrije vertaling: *Als U goed blijft eten, zult U uw ziekte zeker te hoven komen*. (119) AMVC, briefkaart van Jan Hammenecker aan Jan Hallez, poststempel van 7 mei 1932.

(120) AMVC (B417, B2, 26), brief van Jan Hallez aan M.E. Belpaire, s.d. (einde juni 1932).

(121) R. DEWACHTER, *Zo is het gebeurd*, a. w., b1z. 120.

(122) Idem, *De laatste dagen van Jan Hammenecker*; in: *Heemkundig Jaarboek*, a. w., b1z. 149-150; B. VERSCHELDE, *De laatste dagen van Jan Hammenecker*; in: *De Standaard*, d.d. 16 februari 1957.

(123) J. MULS *Jan Hammenecker: dichter der Schelde*. a.w.. blz. 1133.

Ik weet niet of Arthur Meulemans toen aan het orgel zat zoals de dichter had gehoopt, schrijft J. Muls.

(124) HAW (8, 7, 2, 1), verslag van de begrafenis in: *De Vriend van het volk* (Londerzeel), juli 1932.

(125) *In memoriam Jan Hammenecker*; in: *De Klok* (Aarschot), 36 (25 juni 1932). (126) Brief van Pater Antonius Gautien van de Paters Assumptionisten te Leuven, d.d. 19 augustus 2005.

(127) Art. *In memoriam Jan Hammenecker*; in: *De Tijdstroom*, 3 (1932-1933), blz. 15-25. De *Tijdstroom* was een literair tijdschrift onder redactie van Pieter Buckinx, Andre Demedts, Frans Van Boogaerdt, Rene Verbeeck en Jan Vercammen.

Oproep aan de leden van Berla:

Voetbalclub KFC MEISE bestaat

75 jaar

Wie heeft nog oude foto's, krantenartikels
voetbaltruien, voetbalschoenen, enz. van
deze voetbalploeg die ze mogen gebruiken
voor een retrospectieve in mei 2008?

Alle materiaal wordt met de grootste zorg
behandeld en wordt u teruggegeven.

Contactpersonen:

- Joris De Schrijver (KFC Meise): 0472 560253
- Wim Van Campenhout (Berla): 0486 48 99 44

EEN GEVECHT AAN DE PLAATS GENOEMD DE BOOMKENS

Door: M. Gillisjans

R.A. Anderlecht : inv. T 56 : Hof van Assisen, reeks 1, 2067

Processtuk ² tegen de gebroeders De Wit uit Wolvertem wegens slagen en mishandelingen toegebracht op 28 april 1816 op de persoon van Pieter Leemans uit Meise.

We geven de chronologische volgorde weer van de verschillende stukken in het dossier.

28 04 1816 : 17 uur : verklaring van de adjunct-burgemeester Coppens ³ van Wolvertem

Verklaart in de herberg aanwezig geweest te zijn toen de gebroeders De Wit binnenkwamen en ruzie zochten. Hij verklaart gehoord te hebben dat Frans De Wit zei dat hij Napoleon had gediend en hem nog zou willen dienen maar niet dien anderen ⁴. Waarop zijn broer Petrus Josephus repliceerde dat zijn commandant gezegd had om zich goed te gedragen maar eerder dan zich te laten beledigen en verwensen zou hij vijf à zes boeren doden en als we dan toch op de guillotine, aan de galg of in de ijzers moeten, vervolgt hij, dat men dan maar recht doet geschieden ; als gij het recht hebt om ons aan te houden, zei hij tegen Coppens, dan hou ik mij daaraan maar denk dat het voor een leven zal zijn zonder hetwelk de pijp nog zal branden. Verder heb ik gehoord dat Leemans tot Lauwers zei dat hij zich aan zijn woord moest houden : dat wil zeggen dat de broers De Wit gezegd hadden dat hij Lauwers evengoed kon schieten als Leemans op zijn dienst. Toen Leemans wegging zijn ook de broers vertrokken en Schampaert kwam vijf minuten daarna zeggen dat hij zag dat ze Leemans aan het volgen waren. Met enkele mensen zijn we er dan achter gegaan en er werd geroepen dat we moesten lopen of we zouden Leemans nog dood terugvinden. Aan de plaats de Boomkens gekomen zagen we de broers over het veld wegluchten en Leemans kwam gans bebloed ons tegemoet en kon nog zeggen : zie eens wat de broers De Wit mij aangedaan hebben. Schampaert, Van Damme, Magdaleens en Jacobs zijn dan met hem naar zijn huis toe gegaan.

28 04 1816 : 21 uur : verklaring van Pierre Leemans aan de adjunct-burgemeester Devidts van Meise.

De burgemeester schrijft in zijn verslag dat hij zich bij Leemans, waard van de herberg "de Keizer" ter plaatse begaf die hem verklaarde in de herberg van Goossens te Wolvertem boogschieten gedaan te hebben samen met de twee zonen van boer Puttemans, Pierre De Proft, Jean François Lauwens, Frans Van Humbeeck, Jean Deckers en Jean Baptist Sammels, de zoon van Judocus.

Nog altijd volgens Leemans kwamen rond 16 uur de gebroeders Frans en Petrus Josephus De Wit op den hof en dezen zochten onmiddellijk herrie met de broers Puttemans die de beledigingen niet meer namen en de broers omverduwden. Dezen gingen nu in de herberg en begonnen opnieuw twistgesprekken uit te lokken. Zo hoorde Jean François Lauwens dat ze mij (Leemans) beledigden door te vertellen dat ik goed kon schieten zowel op doel als op mijn dienst. Ik verliet de herberg om 19 uur en werd gevolgd en overvallen

door de broers De Wit. Hierbij dank ik mijn leven aan de adjunct-burgemeester van Wolvertem die met enkele anderen hen gevolgd waren zodat de broers dienden te vluchten. De burgemeester van Meise vorderde hierna dokter Dallecourt uit Wolvertem om Leemans te onderzoeken, te verzorgen en een verslag van zijn bevindingen op te maken. Zijn verklaring aan de burgemeester kon Leemans niet ondertekenen doordat hij nog te zwak was.

06 05 1816 : Pro Justitia

J. B. Coppens, adjunct-burgemeester, H. Schampaert, Ch. Van Damme, P. De Meuter, Fr. Magdaleens, P. Jacobs, D ' Allecourt, L. Goossens, allen uit Wolvertem dienen te verschijnen op het Justitiepaleis van Brussel. De eerste vier op 13 mei en de laatste vier op 15 mei.

13 05 1816 : getuigenverhoor op de rechtbank van eerste aanleg te Brussel.

Jean Baptiste Coppens, adjunct-burgemeester, 44 jaar, geboren in Oppem ⁵ en te Wolvertem woonachtig verklaart bij zijn proces-verbaal van 28 april te blijven en voegt er nog aan toe dat toen hij bij Leemans kwam deze niet meer op de grond lag maar rechtstond ; een oog was dichtgelagen en hij zat gans onder het bloed ; verder vermeld hij dat dokter Dalcourt hem nog steeds zijn verslag niet had overgemaakt. Coppens vraagt 3 francs schadeloosstelling.

Henri Schampaert, 27 jaar, landbouwer, geboren ⁶ en woonachtig in Wolvertem verklaart om 16 uur zich naar de herberg van Laurent Goossens te hebben begeven en daar Frans De Wit, dagloner en Petrus Josephus De Wit , milicien in verlof, te hebben gezien ; ze waren beiden dronken en beledigden gans de gemeenschap in de herberg. Ze trokken dan de hof in waar onder andere Pierre Leemans aan het boogschieten was. Toen deze om 19 uur naar huis ging verlieten de gebroeders De Wit eveneens de herberg en ik zag dat ze Leemans volgden. Omdat ik onheil verwachtte ging ik de adjunct-burgemeester die hier ook aanwezig was verwittigen. We zagen nu de broers De Wit op de Zepweg lopen. Toen we op de weg naar Meise aan de plaats genoemd de Boomkens kwamen zagen we Leemans tot ons komen met zijn hoofd gans onder het bloed. De broers waren gevlucht en ik bracht Leemans naar zijn huis. Hij vraagt 2 francs 50 centimes schadeloosstelling.

Pierre De Meuter, 26 jaar, dagloner, geboren ⁷ en woonachtig in Wolvertem verklaart dat hij aan het kaarten was toen hij door de adjunct-burgemeester gevraagd werd hem te volgen omdat er iemand ging afgeslagen worden. Toen ik als eerste met Schampaert bij Leemans kwam zagen we twee individus over de velden lopen maar ik kon niet zien wie het waren alhoewel ze wel dezelfde klederen aanhadden als de broers De Wit. Vraagt 2.50 fr schadevergoeding.

Chretien Van Damme, 22 jaar, schoenmaker, geboren in Diegem en woonachtig in Wolvertem verklaart rond 18 uur 30 in de herberg gekomen te zijn waar hij hoorde van de twistpartijen van de broers De Wit. Ik werd verzocht door de adjunct-burgemeester hem te volgen. We kwamen tot bij Leemans en ik zag de broers De Wit over de velden wegluchten. De adjunct-burgemeester verzocht mij Leemans naar huis te doen. Vraagt 2.50 fr.

15 05 1816 : getuigenverhoor.

Jean Magdaleens, 36 jaar, landbouwer, geboren ⁸ en woonachtig in Wolvertem verklaart om 19 uur van zijn land te zijn gekomen en Leemans ontmoet te hebben. Hij had zijn boog en een pijl in zijn hand en zei dat hij van de schieting bij Laurent Goossens kwam en nu naar huis ging. Wat verder kwam ik adjunct-burgemeester Coppens tegen die mij verzocht mee te komen. Aan de Boomkens gekomen zag ik twee individus over de velden lopen zonder ze te herkennen omdat het te ver was. Vraagt 2.50 fr schadeloosstelling.

Jacques Joseph D' Allecourt, 39 jaar, geneesheer, geboren te Geel en wonende te Wolvertem verklaart om 21 uur door Sieur Devidts, adjunct-burgemeester van Meise te zijn verzocht om zorgen toe te dienen aan P. Leemans die in zijn slaapkamer zat, een flauwte nabij. Nadat ik het bloed had afgewassen zag ik dat zijn hoofd gans opgezwollen was, de twee ogen volledig dicht zaten maar geen wonden. Leemans spuwde bloed en had bloedstortingen op zijn schouder, zijn rechter arm, zijn rechter bil en zijn linker arm. Omwille van zijn ouderdom en zwakte denk ik dat hij 15 dagen werkombekwaam zal zijn. Vraagt 6 francs schadevergoeding.

Laurent Goossens, 37 jaar, herbergier, geboren ⁹ en wonend te Wolvertem verklaart dat de broers De Wit om 17 à 18 uur bij hem in de herberg kwamen ; ze waren dronken en beledigden de klanten ; ik verwittigde hiervan de hier toen ook aanwezige adjunct-burgemeester Coppens. Toen om 19 uur Leemans de herberg verliet zijn kort daarna ook de broers De Wit weggegaan en wat later vroeg de adjunct-burgemeester mij hem onmiddellijk te volgen. Aan de Boomkens gekomen zagen we Leemans. Over de velden liepen twee individus weg en dit waren waarschijnlijk de gebroeders De Wit.

Pierre Jacobs, 34 jaar, landbouwer, geboren ¹⁰ en wonend in Wolvertem verklaart omtrent 19 uur op weg naar huis de adjunct-burgemeester met verschillende personen te hebben zien lopen naar de plaats geheten de Boomkens. Ik liep mee en zag daar Leemans, gans bebloed en ook twee individus die over het veld vluchten maar die ik niet herkende.

18 05 1816 : bij mandaat van 06 mei worden op het Justitiepaleis geroepen :

François De Wit, 30 jaar, landbouwer, geboren te Wolvertem. ¹¹

Deze geeft toe in de herberg van Laurent Goossens te zijn geweest en dat hij dronken was ; hij reageerde ook op de opmerkingen en de aanmerkingen van de daar aanwezige klanten ; Leemans kent hij alleen van zien ; hij had met hem slechts een licht dispuut omdat hij tegen de boogschutters zou gezegd hebben dat ze zo goed moesten schieten als hij (Leemans) zijn dienstmeid beschoot. Op de vraag van de rechter of hij Leemans is gevolgd antwoord hij ontkennend en zegt dat hij denkt dat Leemans al geruime tijd weg was en dat hij wegging om naar zijn koe te gaan zien die juist gekalfd had. Hij is dan later met zijn broer naar Meise gegaan. Hij heeft Leemans helemaal niet meer gezien en zegt dat hij vals beschuldigd wordt. Op het gezegde dat Leemans nog altijd niet kan werken antwoord hij dat deze nog nooit gewerkt heeft.

Pierre Joseph De Wit, 21 jaar, milicien in verlof, geboren in Wolvertem. ¹²

Zegt in de herberg Goossens te zijn geweest maar ontkent wanorde en boel te hebben geschopt onder de klanten. Wel zegt hij een licht dispuut te hebben gehad met Leemans omdat hij (De Wit) dronken was. Hij is dan om 18 uur 30 uit de herberg vertrokken en is

samen met zijn broer het land gaan bekijken zonder iemand tegen te komen. Hij ontkent Leemans te kennen en hem geslagen te hebben.

18 05 1816 : de rechtbank van eerste aanleg beveelt de aanhouding van

François De Wit, 30 jaar, landbouwer , geboren en woonachtig in Wolvertem en van Pierre Joseph De Wit, 21 jaar, kanonnier bij het 2^e Belgisch bataljon, geboren in Wolvertem en er in verlof zijnde.

Ze worden beschuldigd van beledigingen, slagen en zware verwondingen op de persoon van Pierre Leemans dd. 28 april.

30 05 1816 : worden verzocht op het Justitiepaleis te verschijnen

Pierre Leemans, de twee zonen Puttemans en J.F. Lauwers op 06 juni
P.A. De Gronckel en J.J. Dallecourt op 07 juni

06 06 1816 : getuigenverhoor voor de rechtbank van eerste aanleg.

Pierre Leemans, 57 jaar, herbergier in De Keizer te Meise, geboren te Eppegem ¹³ en wonend te Meise,

verklaart op 28 april II. naar de herberg van Laurent Goossens te zijn gegaan om te gaan boogschieten. Toen de gebroeders De Wit hier binnenkwamen begonnen ze hem zonder reden of motief terstond en voortdurend te beledigen. Jan Puttemans vond het na een tijd genoeg geweest en vroeg DeWit te stoppen met ruzie maken waarop deze laatste hem aanviel. Toen ik rond 19 uur de herberg verliet volgden de broers De Wit mij. Ter hoogte van de plaats genoemd de Boomkens haalden ze mij al lopend, hoed in de hand, in. Frans De Wit begon te wateren terwijl zijn broer Joseph pal naast mij bleef staan zonder te spreken. Frans de Wit gaf mij dan een slag in de maag en toen sprongen ze als razend op mij en sloegen met vuisten en stampten totdat ik het bewustzijn ben verloren. De burgemeester en anderen kwamen mij helpen en brachten mij toen naar huis waar dokter Dallecourt mij onderzocht en gedurende verschillende dagen achtereen mij verzorgde. Ik draag nog steeds vijf pleisters op de wonden. Er wordt hem een schadeloosstelling van twee francs toegekend.

Jean Baptist Puttemans, 30 jaar, pachter, geboren ¹⁴ en wonend te Wolvertem bevond zich volgens zijn zeggen op 28 april in de herberg Goossens waar hij Pierre Leemans zag boogschieten. Kort daarna kwamen de broers De Wit binnen die onmiddellijk Leemans begonnen te beledigen door tegen een zekere Lauwers te zeggen dat deze moest op doel schieten zoals Leemans zijn dienst beschoot. Hierop zei getuige tegen De Wit dat zulk een schunnige taal niet paste in gezelschap waarop deze hem aanviel en zijn klederen scheurde. Er wordt een schadeloosstelling van drie francs gevraagd.

Joseph Puttemans, 20 jaar, pachter, geboren ¹⁵ en wonend te Wolvertem verklaart op 28 april met zijn broer bij Goossens geweest te zijn alwaar hij werd aangevallen door de gebroeders De Wit omdat hij zijn broer tegen hen wilde verdedigen. De beide De Wit's waren dronken. Schadeloosstelling van drie francs.

Jean François Lauwers, 49 jaar, hoefsmid, geboren te Londerzeel ¹⁶ en wonend te Wolvertem verklaart dat François De Wit Leemans beledigde. Na zijn verklaring wordt geen melding gemaakt van enige schadeloosstelling.

07 06 1816 : getuigenverhoor

Jacques Joseph Dallecourt, 39 jaar, geneesheer, geboren te Geel en wonend te Wolvertem blijft bij zijn eerste verklaring dd. 15 mei II. en zegt dat Leemans vandaag volledig is hersteld van zijn wonden en terug kan werken.
Hij krijgt een schadeloosstelling van zes francs.

Pierre Antoine De Gronckel, 60 jaar, pachter, geboren ¹⁷ en wonend te Wolvertem verklaart om 20 uur 30 in de herberg Goossens te zijn gekomen waar hij vernam dat de broers De Wit ruzie hadden gemaakt. De adjunct-burgemeester vroeg toen aan de aanwezigen hem te volgen omdat men dacht dat de broers De Wit vertrokken waren om Leemans te achtervolgen en te benadelen. De Gronckel heeft hen gevolgd maar gezien zijn ouderdom kon hij niet volgen en had de broers niet gezien ; wel Leemans die onder het bloed zat. Hij vraagt schadeloosstelling van 3 francs.

02 07 1806

is nog een bijkomende verklaring van dokter D' Allecourt die schrijft dat Leemans 20 dagen werkonbekwaam is geweest en dat hij hem verschillende dagen achtereen is gaan verzorgen.

13 07 1816 : de procureur noteert

gezien de stukken van het dossier
gezien de broers opgesloten zitten in het *Maison d' Arrêt* ¹⁸
gezien ze op 28 april met voorbedachten rade op een openbare weg een inbreuk pleegden op artikel 309 van het Strafwetboek, zijnde laster, hoon, scheldwoorden, dreigementen en gebaren

worden ze verwezen naar de *Chambre des Mises en Arrestation*.

18 07 1816 : bevel tot inhechtenisneming

uitgeschreven door de Rechtbank van Eerste Aanleg te Brussel op de personen van de gebroeders De Wit en tot verschijning van hen beiden voor de procureur-generaal als gevolg van een beslissing dd. 13 07 door de procureur bij deze rechtbank van eerste aanleg, tweede kamer.

De gebroeders De Wit worden beschuldigd van beledigingen, slagen en verwondingen met voorbedachten rade uitgevoerd op een openbare weg te Wolvertem.

Volgt de persoonsbeschrijving van

François De Wit : 1, 72 m groot, hoog voorhoofd, grijze ogen, scherpe neus, gewone mond, ronde kin, ovaal gezicht en bruine wenkbrauwen en haren.

Pierre Joseph De Wit : 1, 72 m groot, hoog voorhoofd, zwarte ogen, scherpe neus, gewone mond, lange kin, ovaal aangezicht, zwarte haren en wenkbrauwen.

Dezen zullen nu gebracht worden naar het *Maison de Justice* aangeduid door de *Cour Suprême de Justice* conform de artikelen 133 en 134 van de *Code d' Instruction Criminelle*.

02 12 1816 : Hoog Gerechtshof te Brussel

De uitspraak voor de gebroeders De Wit luidt als volgt : ze worden veroordeeld voor zware slagen en verwondingen tot vijf jaar dwangarbeid en hun aanvraag tot cassatie wordt verworpen.

(Footnotes)

¹ Dit is aan het huidige rondpunt op de grens Wolvertem-Meise. We geven hier de voornaamste gegevens uit dit dossier weer waarbij we de getuigenverklaringen sterk reduceerden.

² Het is een volledig franstalig processtuk zodat we verplicht waren enkele specifieke termen onvertaald te laten.

³ Het was hij die op 8 3 1814 door de gevolmachtigde van het Dijledepartement, arrondissement Brussel werd afgevaardigd om baron Emmanuel van der Linden d' Hooghvorst als burgemeester van Wolvertem aan te stellen. Vermits deze laatste door de toen heersende omstandigheden meer te Brussel verbleef en wel de jure burgemeester was, was het de facto Coppens die het burgemeesterschap waarnam.

⁴ Bedoeld wordt Willem, koning der Nederlanden.

⁵ Geboren op 4 4 1772 van Franciscus Romanus en Joanna Van Humbeek.

⁶ Geboren op 6 2 1789 van Matteus en Catharina De Meuter.

⁷ Geboren op 28 1 1790 van Michiel en Joanna Biesemans.

⁸ Geboren op 30 9 1780 van Gabriël en Petronella Luypaerts.

⁹ Geboren op 11 1 1779 van Petrus en Elisabeth Van Malderen.

¹⁰ Geboren op 31 1 1784 van Henricus en Anne Marie Vertonghen.

¹¹ Geboren op 17 5 1786 van Jan Baptist en Anne Marie April.

¹² Geboren op 10 12 1795 maar staat door de pastoor ingeschreven als Joannes Josephus De Wit. In dit huisgezin is er geen sprake van een Petrus Josephus De Wit. Waarschijnlijk heeft hij bij zijn verklaring voor het gerecht een verkeerde voornaam opgegeven.

¹³ Geboren op 1 9 1759 van Jeroen en Anne Marie Brion.

¹⁴ Geboren op 23 7 1786 van Matteus en Martina De Proost.

¹⁵ Geboren op 20 2 1796 maar ingeschreven in het doopregister onder de naam Joannes Josephus Puttemans.

¹⁶ Geboren op 14 7 1767 van Franciscus en Catharina Adriaens.

¹⁷ Geboren op 18 9 1756 van Judocus en Joanna De Roover.

¹⁸ Huis van Bewaring : hoorde in die tijd bij elk gerechtshof en was de instelling waar de verdachten van misdaden (delicten) in voorlopige hechtenis werden opgesloten in afwachting van hun veroordeling.

OVER DE GERESTAUREERDE GLASRAMEN VAN SINT-BRIXIUS-RODE

Door: C. Stallaert

Over de gerestaureerde glasramen in Sint-Brixius-Rode

Het grote volksfeest georganiseerd door het Brixius 100 initiatief op 7-8-9 september 2007 in Sint-Brixius-Rode is al weer ver weg maar toch in ons geheugen gegrift.

De reeks van 9 hedendaagse kunstglasramen, ontworpen door de bekende glaskunstenaar, Joost Caen zijn intussen gemonteerd in de Sint-Brixius-Kerk. De inzegening wordt, door Zijne Eminentie Godfried kardinaal Danneels, voorzien later deze maand (december).

Naar aanleiding hiervan geef ik graag een woordje uitleg over de kerkvensters – de gerestaureerde glasramen in de zijbeuken van de kerk van Sint-Brixius-Rode die dankzij het Brixius 100 initiatief nu weer schitteren in al haar kleuren

Kerkvensters/Glasramen

Zij geven beschutting tegen weer en wind en laten tegelijk licht door. Naast versiering en prestige, vertelden de glasramen ook een religieus verhaal. Dat was vroeger van groot belang omdat de meeste mensen amper konden lezen of schrijven. Een beeld zegt soms meer dan 100 woorden. De vensters zijn de verkondigers van Gods Woord. Vensteropeningen verbreden zich naar binnen en verduidelijken dat het mystieke van de heilige Schriften groter is dan de letterlijke zin. De glasramen moeten het licht van God rijkelijk laten binnenstromen en zo wordt het gebouw in zijn geheel het 'lichtend' symbool van de mystieke schepping.

De glazeniers

De geschiedenis van de kunstambachtelijke activiteiten in Brugge tijdens de 19de eeuw is op belangrijke wijze verbonden met de neogothiek

De eerste onder de Brugse glazeniers of glasschilders was Jean Bethune (1821-1894) die in 1954 in Brugge een atelier voor glasramen oprichtte. Hij was gefortuneerd en een goed gehuwd edelman. En hij kon zich dus veroorloven alleen werk uit te voeren dat overeenstemde met zijn artistiek credo. Vanaf 1859 vestigde hij zich in Gent.

Ongeveer gelijktijdig met hem, waren er 2 andere Bruggelingen de glazenierskunst aan het aanleren.

- I. Henri Dobbelaere (1822-1885): reputatie als schilder van historische en godsdienstige taferelen.
- II. Samuel Coucke (1833-1899) die in het kunstatelier van zijn schoonbroer Louis Grossé werkzaam was.

Tot 1850-1860 waren de Belgische glasramen hoofdzakelijk van Pluys in Mechelen en van Capronnier senior in Brussel.

- Samuel Coucke (°10 okt 1833 in Brugge)

Zoon van een politiesergeant Carolus Coucke (1792-1853) en Maria Mondy (1799-1874).

Achtste van 12 kinderen van een gezin met geringe intellectuele en financiële mogelijkheden.

In 1858 startte hij met zijn nieuw beroep na de wereldtentoonstelling in Parijs.

Op 4 mei 1859 huwde hij met Sophie Naert die hij kende vanuit het atelier Grossé en die niet onbemiddeld was na het overlijden van haar ouders. Hij kocht dus snel een woning (in de Korte Vulderstraat 11) met een atelier en een oven in de tuin, waar hij het glas, keramiek en porcelein bakte). Hij nam de restauratie van de glasramen in de kerk van Zoutleeuw en in de Zavelkerk in Brussel op zich. Zijn ontwerpen kregen maar moeizaam goedkeuring. Met talrijke zonen, die slechts laat huwden of vrijgezel bleven en in het ouderlijke huis bleven wonen, had Samuel Coucke iets speciaals voor. Hij droomde van een ideale werkverdeling, een soort middeleeuws gemeenschap, waarbij elke zoon één of een paar aspecten van het artistiek vak onder de knie zou krijgen. Het atelier telde naast de zonen ook een tiental medewerkers.

Coucke paste in de neogotische beweging. De meeste van zijn werken zijn in gotische stijl ontworpen. Doch kon hij in alle stijlen werken naar gelang de wensen van de klant of soort gebouw. Hij beheerste de techniek om door een variatie van het gekleurd glas dat men in lood steekt, tot figuratieve tafereelen te komen. Coucke levert duidelijk iconografisch correct werk af rekeninghoudend met heraldiek, de kleuren, de klederdracht van de personages.

De glasramen van Sint-Brixius-Rode, die hieronder worden beschreven worden, zijn toegeschreven aan Joseph, Eloi en Theophile Coucke. In associatie met zijn broers Eloi en Theophile was Joseph degene die zorgde voor het architecturaal gedeelte bij het plaatsen van glasramen: aanpassen van vensteropeningen, eventueel herbouwen, controle op het metselwerk,...

Joseph trouwde pas na het overlijden van zijn ouders. Eloi was de voornaamste ontwerper-tekenaar van de glasramen. Hij was een "bon vivant" en een lange pijpenroker en had ook nog eens een passie voor grote en elegante honden, vooral voor spaniëls.

Theophile Coucke was bijna op de zelfde hoogte bekwaam in het ontwerpen van glasramen als Eloi. Hij was ook een groot pijpenroker net zoals zijn broer. Zijn passie was de fotografie en het ontwikkelen van films. Hij bleef ongehuwd.

Het geslacht Stuckens

De mecenas wenste meestal zijn familiewapen vereeuwigd te zien. Zoals hier in de glasramen in Sint-Brixius-Rode: Stuckens, Horion en Moerinckx.

Het geslacht Stuckens vinden wij gevestigd in de streek tussen Brussel en Leuven. Zij waren meestal pachters en brouwers. Het familiewapen Stuckens (terug te vinden in de Kon.Bibliotheek – Brussel) laat zich als volgt beschrijven: in sabel een uitgeschulpte dwarsbalk van zilver vergezeld van drie gouden sterren, twee in 't hoofd en een in de punt. De verschillende kleuren hebben een symbolische waarde:

Zwart of sabel: boetaardigheid, trouw, gevaar

Zilver: onschuld, kuisheid en vreugde

Goud: voornaamheid, grootheid, verstand

Rood of keel: moed, begeerte, zich verdienstelijk maken voor het vaderland. Zie rechterschuinbalk Op het kerkhof bevindt zich ook nog een familiegraf.

Coucke links (1908)

Naar aanleiding van het Brixius 100 project werden deze bestaande neogotische glasramen gerestaureerd (2007)

H.Franciscus , H.Cecilia en H.Augustinus

Coucke rechts (1908)

H.Eulalia, Alexander, H.Johanna

Franciscus werd in 1182 in Assisi geboren. Hij leefde in armoede en eenzaamheid.

Patroon van: Franciscanen, de armen, sociale werkers, kooplui, milieubewegingen, kleermakers, wevers, vlashandelaren, stoffenhandelaren, tapijtverkopers.

Patroon tegen: de pest, hoofdpijn

Van de **H.Cecilia** weten we niet veel wel dat ze uit een aanzienlijk geslacht komt.

Reeds als kind had zij zich met Jezus verloofd. Een jonge man, Valerius genaamd, hoopte met vertrouwen op de toestemming van haar ouders, haar te mogen huwen. Alles was voor de bruiloft gereed maar onder de klanken van de muziekinstrumenten zong de maagd Cecilia in haar hart een zang voor de Heer alleen. Tijdens de huwelijksnacht vertelde zij haar man Valerius dat zij de gelofte van kuisheid had beloofd. Zij werd beschermd door een engel van God en niemand mocht haar aanraken. Zou dit wel gebeuren dan zou de toorn van de hemel op deze persoon neerdalen.

Toen haar man vroeg om de engel te mogen zien antwoordde zij dat dit mocht als hij zich door de paus zou laten dopen. Valerius deed dit en toen hij weer thuis kwam, zag hij juist hoe een engel aan Cecilia rozen gaf. Hierop werd hij een van de ijverigste christenen en bekeerde hij zijn broer Tiberius.

Cecilia werd later gevangen genomen en in haar huis in kokend water gezet om zo te sterven. Maar het kokend water deed de vrouw niet. Daarop werd zij veroordeeld tot de dood door het zwaard.

Tot drie maal toe moest de beul toeslaan. Zwaar gewond lag de jonge vrouw nog drie dagen in haar huis. In deze drie dagen liet zij heel haar bezit na aan de dienaren en de armen van de stad. Ten slotte stierf zij op 22 november 230 aan haar verwondingen.

In 1599 werd haar graf geopend en men vond haar lichaam nog ongeschonden. Stefano Maderna heeft een natuurgetrouw beeld van haar gebeiteld. Sinds de middeleeuwen wordt Cecilia vereerd als patrones van de kerkmuziek.

Patrones van: Kerkmuziek, muzikanten, zangers, instrumentenmakers, orgelbouwers, dichters.
Attributen: Orgel en martelaarspluim.

H. Augustinus van Hippo was één van de vier kerkvaders. De heilige Augustinus (354-430) was bisschop van Hippo in Noord-Afrika. Aanvankelijk voelde Augustinus, die een christelijke moeder had, niet veel voor het christendom. In zijn autobiografie vertelt hij hoe een visioen hem bekeerde tot het geloof. Gezeten onder een vijgenboom, in grote twijfel over wat hij in de bijbel had gelezen, hoorde hij een kinderstem die zei: 'Tolle, lege' ('Neem, lees'). Hij sloeg de bijbel op een willekeurige plaats open en las een passage uit het bijbelboek Romeinen, waarin de lezer wordt aangespoord om Christus te volgen. Augustinus nam de tekst ter harte en werd een van de invloedrijkste christelijke schrijvers. Zijn bekendste werken gaan over de Drieënheid en over de verhouding tussen kerk en staat

Rechts: H. Eulalia, Alexander, H. Johanna

H. Eulalia van Merida – martelares (10 december)

Eulalia werd in het jaar 292 in Merida (Spanje) geboren. Zij was de dochter van vooraanstaande ouders die haar een christelijke opvoeding gaven. Op twaalfjarige leeftijd verliet het meisje het ouderlijk huis en ging naar de stad. Daar ging zij naar het huis van de stadhouder Dacius (Dacianus) en klaagde ze de christenvervolgingen aan. Deze was net met de "rechtszaak" tegen meerdere christenen bezig. Eulalia ging voor hem staan en vroeg; "Zoekt u meerdere christenen? Hier ben ik!" Zij nam plaats op een afgodsbeeld en stootte het van de muur. Hierop werd zij door de soldaten gegrepen en werd ze in de kerker vreselijk gefolterd. Haar vlees werd met ijzeren haken van haar borsten gescheurd en toen er echter geen klank over haar lippen kwam werden de beulen zo woedend dat zij haar wonden met fakkels begonnen dicht te branden. Maar het meisje gaf geen krimp. Hierop liet Dacius het meisje verbranden. Haar sterfdag was 10 december 304. Zij is een van de jongste martelaresen die bekend zijn in de kerk.

Patrones van: Kraamvrouwen, reizigers en zeelieden.

Patrones tegen: dysenterie en ongelukken

Attributen: een martelaarspalm, een ijzeren haak of tang, een lelie, een boek, een martelaarskroon en een andreaskruis

Alexander I (Alexandrinus – 3mei) Opvolger van paus Evaristus in 105. Alexander wordt voorgesteld in pauselijk ornaat met tiara of mijter en kruis staf.

Attributen: een martelaarspalm, een boek en een dolk. Zeldzame afbeeldingen tonen hem helemaal doorstoken met spijkers of op de brandstapel waarvan de vlammen hem niet deren.

Heilige Johanna van Valesia (Valois) Na haar echtscheiding met hertog Lodewijk van Orléans trok de ongelukkige Johanna, die koningin van Frankrijk hoorde te zijn (zie kroon onderaan links) zich terug en stichtte de kloosterorde der Zusters Annunciaten of Zusters van de Tien Deugden van Maria.

De Tien Deugden van Maria zijn: zuiverheid, wijsheid, deemoed, geloof, toewijding, gehoorzaamheid, armoede, geduld, barmhartigheid en compassie.

De monialen dragen een grijs (soms echter ook bruin) habijt met een scharlakenrood scapulier, witte mantel en zwarte sluier.

Johanna houdt zich bezig met de rechtspraak, het armoedeprobleem, opvoeding van de jeugd. Zij wordt al vlug 'la bonne Duchesse' genoemd.

Zij sterft in Bourges op 4 februari 1505, op de leeftijd van 41 jaar. In 1742 wordt Johanna zalig verklaard en op Pinksteren 1950 wordt ze heilig verklaard.

Attributen: mandje met marteltuigen, een doornenkroon, een kruisbeeld, een kussentje aan haar voeten met daarop een kroon, verwijzend naar haar afkomst, een kelk en een mand met brood.

Namens erfgoedcel Berla Meise-Wolvertem-Oppem
Carine Stallaert

Geraadpleegde bronnen:

- E. Valgaerts, de Keltische erfenis, Riten en symbolen in het volksgeloof, Gent, 1992.
- Archief van Berla
- Andries Van den Abeele, Samuel Coucke en zijn zonen, een Brugse glazeniersfamilie, users.skynet.be/sb176943.
- Jo Claes, Alfons Claes en Kathy Vincke, Sanctus, meer dan 500 heiligen herkennen, Davidsfonds, Leuven.
- Cursus Toeristische Gids, Elishout.

ERFGOED MEISE

Door: J. De Cuyper

Er werd gestemd voor de nieuwe wereldwonderen, om de lijst van wat er nog overschoot aan te vullen.

De oude lijst bestond uit :

1. piramide Cheops
2. vuurtoren Alexandrië
3. tempel Artemis Efeze
4. kolos van Rhodos
5. mauseleum Halicarnassus
6. beeld Zeus Olympia
7. hangende tuinen Babylon

De nieuwe lijst gaf na stemming via <http://www.new7wonders.org> :

1. The great wall, China
2. Petra, Jordan
3. Christ Redeemer, Brazil
4. Machu Picci, Peru
5. Chichèn Itzà, Mexico
6. Roman Colosseum, Italy
7. Taj Mahal, India

Kunnen wij de 7 wonderen van Meises erfgoed distilleren uit onze lijst Erfgoed Meise ? Ik lanceer het voorstel om de burgers op ruimere schaal zelf te laten kiezen. Ik hoop dat voorstel on-line af te werken : wereldwonderen versus welke wonderen in het erfgoed van Meise kiezen wij tot de 7 uitverkorenen!

Ik vertrek van de volledige lijst van een 35. <http://foto.telenet.be/1991574113> Hieruit komt een long-list van 21, waaruit er uiteindelijk 7 gekozen worden.

De andere foto's zijn te vinden op :

Erfgoedmeise : <http://foto.telenet.be/7977484187>

Torenroepthaan : <http://foto.telenet.be/9042595851>

Plantentuin Meise : <http://foto.telenet.be/1997474251>

Deze long-list komt uit de kaart met de monumenten van Meise, destijds uitgegeven door de Dorpsraad van Meise. Ik doe een oproep om deze long-list kwalitatief te **corrigeren** en **aan te vullen**. Daarna zullen wij een short - list samenstellen van 21, waaruit er uiteindelijk 7 geselecteerd worden.

Meise : St.-Martinuskerk, pastorie, muziekacademie, standbeeld d'Hoogvorst, Verloren uurke, hof ter Hasselt, St.-Elooi kapel, kasteel van Boechout

Oppem : molen van Amelgem, St.-Stephanuskerk en pastorie, groot hof Amelgem, klein hof met duivelschuur Amelgem, kapel van Amelgem

Wolvertem : St.-Laurentiuskerk, gemeentehuis, mouterij, tramstation

Meuzegem : O.L.V.Boodschapkerk, pastorie, O.L.V.-hof

Rossem : St.-Gildardus en Medarduskerk

Imde : St.-Kwintinkerkerk, kasteel t' Kint, Imdenhof, Pauwenhof, monument 14 - 18, drijpikkelhoeve, boskapel

Westrode : O.L.V.Rozenkranskerkje, graf Jan Hammenecker, Neromhof met poorthuis

Rode-E-L : St.-Brixiuskerk, hof te Rode

Er is echter bij Monumenten en Landschappen een tendens om een volledige site te klasseren. Wij zouden dan de items moeten groeperen.

REGISTER DER DOPEN

Nr. 21 – blz. 131-140

WOLVERTEM – ROSSEM

1657 – 1800

DEEL 14

1791 - 1795

Samenstelling : Medard Moerenhout

- 10 26^{is} Catharina Vancaesbroeck filia dñy Coeli et Mariae anno: Bolland.
Sub: Petrus Bolland et Catharina Vancaesbroeck
- 15 4^{is} Sub cond: Joannes Baptista Roelants filius dñy Laurentii et Elisabethae
Bogemans, Sub: Jois Bupl Bogemans et Antonilla Roelants
- 1 9^{is} Joes Baptista Roelants filius dñy Petri et Mariae De Baijter
Sub: Jois Bapti Roelants et Anna Maria Roelants
- 7 26^{is} Catharina Bogemans filia dñy Jois Bupl et Annae Catharinae Thys
Inscop: Petrus Thys et Joanna Catharina Vercauteren
- 24 26^{is} Petrus Jois Tulemans filius dñy Jois et Annae Mariae Huytegens
Sub: Petrus Bogemans et Joanna Huytegens
- 22 Jul^o 1792
Joanna Roelants filia dñy Francisci et Joannae Verbeke Sub: Jois
Craembald et Joanna Maria Verbeke
- 25 Jul^o Josephus Roelants filius dñy Henrici Roelants et Joannae Catharinae Bolland
Sub: Jois Baptista Bolland et Catharina Bolland
- 1ª Martij Catharina Anna Calarue filia dñy Henrici et Mariae Catharinae Martens
Sub: Jois Baptista Martens et Catharina Anna Vandenberghe
- 23 apr^{is} Sub cond Henricus Verbeke et Philippus Verbeke gemini filii dñy
+ Pauli Verbeke et Joannae Verbeke, Henricum Sub: Henricus Verbeke
+ et Barbara Verbeke, Philippum, Sub: Philippus Verbeke et Catharina Verbeke
- 12 Martij Jacobus Roelants filius dñy Petri et Mariae Theresiae Vaningelgem
Sub: Jacobus Roelants et Catharina Olgemuyder
- 21 Martij Anna Maria Kethens filia dñy Coeli et Elisabethae Verbeke
Sub: Franciscus Vankevel et Anna Maria De may
- 22 Martij Benedictus mollin filius dñy Jois Nicolai et Joannae Catharinae Vanlampenhouit
Sub: Petrus Van Cambrugghe et Joanna Caluwe
- 6 Junij Jois Verbeke filius dñy Francisci et Barbarae Vanpraet Sub: Laurentius
Jois Vanpraet et Joanna Catharina Verbeke
- 30 Junij Petrus Vanlampenhouit filius dñy Reineri et Elisabethae Buisman Sub:
Petrus Buisman et Anna Vanlampenhouit
- 3 Julij Catharina Anna Anders filia dñy Frederici et Catharinae Schoorhouit Sub:
Jacobus DeBont et Catharina Anna DeBont
- + 11 Julij Jois Deproel filius dñy Petri et Annae Mariae Craembald Sub: Jois Baptista
Kethens et Anna Catharina Verbeke
- 14 Aug^o Petrus Vanattche filius dñy Jois Baptista et Barbarae moorenhouit
Sub: Petrus Van Baeris et Anna Maria Verbeke
- + 18 Aug^o Elisabeth Thys filia dñy Martini et Annae Theresiae Vanschel Sub:
Laurentius Vanschel et Elisabetha Moiridani
- 19 26^{is} Sub cond: Laurentius Jois Petrus filius dñy Judoici et Barbarae Francou
Sub: Laurentius Schymayden, et Joanna Maria Abelot
- 17 26^{is} Jois Franciscus Verlinden filius dñy Petri Josephi et Elisabethae De Boeck
Sub: Franciscus Verlinden et Catharina Anna Vandenberghe
- + 19 26^{is} Sub cond: Anna Catharina Vanpraet filia dñy Petri et Annae Vanlampenhouit
Sub: Agidius Robrecht et Anna Catharina Vanpraet
- 3i 26^{is} Sub cond: Franciscus DeBont filius dñy Jois Baptista et Annae Mariae
Roelants Sub: Franciscus DeBont et Catharina Emmerckts
- + 13 9^{is} Henricus Emmerckts filius dñy Judoici et Joannae Vanliyen berg
Sub: Henricus Vanginderachter et Elisabetha DeBoerde

- 23 gbris petrus Corvus filius Ley jois et Isabella Vanpraet d. n. c. petrus Vanpraet
et Joanna Catharina. Coirva.
- + 24 gbris petrus DeBock filius d. n. c. martini DeBock et anna Wjants sub cap
petrus Wjants et joanna Catharina Devalck
- 27 gbris angelina de Keerstmaecker filia d. n. c. edlinni et joanna Catharina Debuigher
Jude: adrianus Dekeerstmaecker et anna Catharina Verbuigger
- + 1er jan Barbara Lorene filia naturalis elisabethae Lorene suscep andreas
Lorene et Isabella Vanpraet.
- 5er jan joes Baptista Keremans filius d. n. c. petri et elisabethae DeBont sub cap: joes
Baptista DeBont et anna Catharina Keremans
- 10 oct Maria anna Slagmuyden filia d. n. c. judoci et anna Catharina DeBoghe. Jude:
joes Slagmuyden et Maria anna Lommerecht
- 1er charlij sub cond: Catharina VanRuytervelt filia d. n. c. jois et anna Maria Verbeelen
Jude: Josephus VanRuytervelt et Catharina Delect
- + 25 charlij sub Condito Jacobus Verdickt filius d. n. c. agidii et Theresia Lamberts
Jude: Jacobus Verdickt et Joanna Lamberts nec anna Maria Verlinden
- 6 apris Henrica Roelants filia d. n. c. petri et Maria Theresia Vaningelgem Jude:
joes Henricus Vaningelgem et Maria Henrica Roelants
- 6 maji petrus Joes van heymbeek filius d. n. c. thancisi et anna Catharina Roelants
Jude: petrus Roelants et joanna Vanheymbeek.
- 9 junij Jacobus Thys filius d. n. c. joannis Baptista Thys et petronilla Theresia
DeBorger suscep: Jacobus Thys et Maria anna DeBorger
- 4 julij joes Baptista Vancaesbrouck filius d. n. c. Caroli et Maria anna Bettens
Jude: joes Baptista Laeners et Maria Theresia Bettens
- 15 julij sub cond: Regina Verbeelen filia d. n. c. pauli et joanna Wjants, Jude: agidius
Verbeelen et anna Maria DeBont
- 7 auy anna Maria Croonenhout filia d. n. c. Laurentis et anna Catharina
DeBont suscep: Cornelius Croonenhout et Catharina Laeners
- 8 auy petronilla DeBont filia d. n. c. Baptista et Barbara Deinet suscep:
paulus DeBont et petronilla DeBont
- 13 auy Jacobus Bogemans filius d. n. c. Baptista et Catharina Thys Jude: Jacobus
Wjants et Elisabeth Bogemans
- + 20 auy judecus Desinck filius d. n. c. Henrici et Maria Elisabeth Petrus Jude:
judecus Desinck et Maria Catharina Schoonvaert
- + 25 gbris petrus Solly filius d. n. c. Conradi et anna Catharina Gultmans, Jude: petrus
joes Gultmans et Barbara Vanlint
- 21 gbris sub cond: guilielmus Verbeelen filius d. n. c. judoci et Theresia Roelants
Jude: guilielmus Verbeelen et joanna Vanlampenhout
- 17 gbris judecus Bogemans filius d. n. c. judoci et joanna Robrechtis suscep: petrus
Bogemans et Barbara Robrechtis
- 21 gbris anna Maria Roelants filia d. n. c. petri et Barbara Vanmoer suscep: Henricus
Vanmoer et Christina Krops
- 26 gbris joes Vankeu filius d. n. c. thancisi et Maria anna Olbrechts suscep: joes
Vanmilder et anna Vanlampenhout
- 16 xbris anna Maria Bettens filia Ley petri et elisabethae gootens Jude: Henricus
Bettens et anna Maria Vancaesbrough
- + 22 xbris anna Verstougen filia d. n. c. thancisi et Maria Grooters suscep: joes
Baptista Verbeelen et anna Maria Verstege

De gyltbruden

Baptisat oritur, matricata, iuncta et
et de gyltbruden ecclesia parochialis
De Notem anni 1794. et 1795

Baptisati

1794.

10te Januarij hora die Decima matricata nata est
et eadem die Baptisata. et Maria Anna apud
filia legitima philippi apud. et Wolvenstern
et iusticia gyltbruden et Wolvenstern conjugum,
Subceptorum Joannis Baptisae apud habitans in
Wolvenstern et Mariae Annae gyltbruden habitans in
Wolvenstern

Hoc signavit pater

Hoc signavit pater

Hoc signavit mater

A. G. Parbellij pater. Cui
1794

24te Januarij hora die Decima matricata
nata est et eadem die Baptisata. et Maria
Anna de Bont, filia legitima Joannis Baptisae
de Bont hic nati et Annae Hoelant hic nati
conjugum, Subceptorum quillamit van inijelget
habitans in Steenij Col. et Mariae Josephae
Hoelant, hic habitans

Hoc signavit pater

Hoc signavit pater

Hoc signavit mater

A. G. Parbellij pater Cui

1794

2da Februarij hora septima matutina natus est
 et eadem die baptizatus est servatus verbin den
 legitimus petri ropphi verbin den et stuppe
 et v. d. B. de. Boet. hic natus conjugum
 Interpina servatus de Boet. habitans in stuppe
 et v. d. B. de. Boet. habitans in stuppe
 C. J. verbin den

J. J. Boet

hoc signum + matris

A. O. J. Parthelij past. Cou.
 1794

24ta Februarij hora quarta matutina natus est
 et eadem die sub conditione baptizatus est
 Catharina. verbin den. filia legitima conjugum
 verbin den hic nati et Theresia Lambert et
 Wolterborn conjugum Interpina servatus
 Lambert nomine petri Lambert habitans
 in Wolterborn et Catharina. verbin den. Boet.
 hic habitans

sc. verbin den

Ludovicus Lambert

Catharina van den Boet

A. O. J. Parthelij past. Cou.

1794

7da Martij hora octava matutina natus est et
 eadem die baptizatus est Joana. thij, filia
 legitima mariani thij hic nati et Anna Catharina
 van Schoel hic natus conjugum Interpina
 Joana et Baptistha. Bogeman et Joana. Maria
 van Schoel hic habitans

hoc signum patris

hoc signum + patris

hoc signum + matris

A. O. J. Parthelij past. Cou.

1794

23da martij hora yvonia matritima nata et
 et christa filia legitima et dorothea p^{ra}lati
 filia legitima p^{ra}lati postulat hic nati et
 dorothea catharina postulat hic nate conjugit
 interperant p^{ra}lati dicit postulat habitant in
 noij et postonilla catharina gubericht
 hic ha creat
 hoc signum patit
 hoc signum patit
 paternella Catharina vobroch
 N. B. G. vobrochij patit Cori.

1794

23da martij hora vonda matritima nata et
 eadem die baptizata et postulat calise; filia
 legitima p^{ra}lati calise hic nati et maria
 francisca postulat et condersol conjugit
 interperant maritima van Meuninckelz habitant
 in halversthem et maria anna calise habitant
 in Condersol
 vendersol calise

Alouinck van psonarincel?

hoc signum matritima
 N. B. G. vobrochij patit Cori.
 1794.

4da aprilis hora tertia matritima nata et eadem
 die baptizata et maria anna gabriel filia
 legitima p^{ra}lati gabriel et halversthem et
 dorothea catharina van castbroeck hic nate;
 conjugit interperant gabriel gabriel habitant
 in halversthem et maria anna postulat hic
 habitant
 hoc signum patit
 hoc signum patit
 hoc signum matritima
 N. B. G. vobrochij patit Cori.

1734

9^{to}bris. Subsignationibus factis: Simo obto. contra omnia matrimonialia
Joannes Moerd-natus in Willehoede et Theresia Sinderbe & nata
Branckel, de condensa quoniam interit, coram Testibus
Petio Simons et Joanne Francisco Thomaas ambobus ac
merktem, et ma. infrascripto

hoc signum + Joannis Moerd
hoc signum + Theresia Sinderbe
Joannes Sinderbe
hoc signum + Joannis Francisci Thomaas
Sim. S. J. Michel Test. loci & Specialis commissarius
- S. R. D. Pratoris loci.

9^abris hora circiter quinta matutina natus et eodem die baptizatus est Cornelis filius legitimus
Joannis baptista vandenbergh ex Londersele et Anna maria verbeke hic nata.
Interfuerunt judices vandenbergh et Cornelia verbeke ambo ex Londersele
Quod attestor ego J. Willebeek Testator in Rossem

9^abris hora circa sexta matutina natus et eodem die baptizatus est Maria Elisabetha filia
legitima Martini de Boeck ex Wolvorthem et Maria wigis hic nata.
Interfuerunt judices wigis hic natus et Maria Elisabetha de Boeck ex Wolvorthem.
Quod attestor ego J. Willebeek Testator in Rossem

26^{to}bris hora 5^a vespertina natus et sub condicione ^{matutina} baptizatus est Maria Anna filia legitima (concordi
Kolly hic nati et Anna Catharina Putmans ex Capella in Rylia
Interfuerunt Conradus Kolly ex Ransdorch et Catharina Putmans ex Capella in Rylia.
Quod attestor ego J. Willebeek Testator in Rossem

3^{to}bris hora septima vespertina natus post diei baptizatus est sub condicione judicis filius legitimus
Joannis Baptista Maerehout et Joanne Catharina de Ransdorch.
Interfuerunt judices Maerehout et Catharina de Ransdorch omnes ex Rossem
Quod attestor ego J. Willebeek Testator in Rossem

26^{to}bris hora sexta matutina natus et eodem die baptizatus est Joana Maria filia legitima Petri de N. et
Stromffel et Anna Maria Groenhouck ex Rossem. Interfuerunt Petrus Laurent ex Rossem et Joana Maria Gai
ex Wolvorthem. Quod attestor ego J. Willebeek Testator in Rossem

1735

Die nonis Januarii circa horam octavam vespertinam natus et post diei baptizatus est Petrus judicis
filius legitimus Joannis Moeki Albeita ex Londersele et Joana Catharina van Kampenhouck ex Ransdorch
Interfuerunt Petrus Boon ex Capella picha Landerberg et Anna Catharina Boon ex Londersele. post abest.
Quod attestor ego J. Willebeek Testator in Rossem

Die vigesima octava Januarii hora octava matutina nata et eodem die Baptizata est Maria
Cornelia, filia legitima Josephi Pellucan et Catharinae April amborin ex Wolvorthem.
Susceperunt judocus Verbeelen ex Wolvorthem et Anna Maria Bogaerts ex Rossem.

Quod attestor ego J. A. Willebeek Deterutor in Rossem.

Die trigesima prima Januarii circa horam decimam vespertinam natus et postmodum Baptizatus est Joannes Baptista, filius
legitimus Joannis Henrici Fielemans ex Mercktem et Annae Mariae Huijlophus ex Rossem.
Susceperunt Petrus van Praet ex Rossem et Joanna Theresia Fielemans ex Mercktem.

Quod attestor ego J. A. Willebeek Deterutor in Rossem.

Die tertia Februarii circa horam quintam matutinam natus et eodem die Baptizatus est sub conditione Alexander
filius legitimus septimus Joannis Baptiste van Assche et Barbara Moerenhout amborin ex Rossem.
Susceperunt Joannes Baptista Verbeelen ex inspde et Joanna Catharina de Bant ex Rossem.

Quod attestor ego J. A. Willebeek Deterutor in Rossem.

Die decima septima Februarii circa horam septimam vespertinam natus et postmodum sub conditione Baptizatus
est Jacobus, filia legitima Joannis Baptiste de Baek ex Rossem et Barbara Wijns ex Wolvorthem.
Susceperunt Laurentius Wjns ex Wolvorthem et Jacobus Meert ex inspde.

Quod attestor ego J. A. Willebeek Deterutor in Rossem.

Die vigesima quarta Februarii hora tertia postmeridiana nata et postmodum Baptizata est Maria Anna, filia legitima
judoci Emmerichs ex Rossem et Joanne van Wijnberg ex Dighem oriunda.
Susceperunt Joannes Baptista Moerenhout ex Wolvorthem et Maria Anna Emmerichs oriunda ex Rossem.

Quod attestor ego J. A. Willebeek Deterutor in Rossem.

Die secunda mensis Martii hora circiter secunda pomeridiana nata eodemque die baptizata est sub conditione
Anna Maria, filia legitima Jacobi Roelants et Joanne Catharinae Laurent amborin ex Rossem.
Susceperunt Antonius Laurent et Anna Maria Roelants ambo ex Rossem.

Quod attestor ego J. A. Willebeek Deterutor in Rossem.

Die septima Martii medio circiter quinta matutina natus et eodem die sub conditione Baptizatus est Joannes
+ Josephus filius legitimus Adriani de Kerstmacher ex Rossem et Joanne Catharinae de Kergher ex Piers oriunda.
Susceperunt Joannes Baptista de Kerstmacher et Maria Josepha Lambertina Ravesteyn ex Londerdek oriundi.

Quod attestor ego J. A. Willebeek Deterutor in Rossem.

Die duodecima Mensis Aprilis medio circiter decima hora matutina natus et eodem die Baptizatus
est Petrus Joannes filius legitimus Joannis Baptiste van Ruysevelt ex Sterniffel et Annae Mariae
verbeelen oriunda ex Rossem.

Susceperunt Joannes Verbeelen ex inspde oriundus et Maria Anna van Ruysevelt ex Sterniffel.

Quod attestor ego J. A. Willebeek Deterutor in Rossem.

Die decima octava Mensis Aprilis hora decima vespertina nata est et postmodum Baptizata Joanna
Catharina filia legitima Joannis Laverie ex Piers filii Andreae et Isabella van Praet ex Rossem.
Susceperunt Franciscus Moerenhout et Joanna Catharina van Praet ex Rossem oriundi.

Quod attestor ego J. A. Willebeek Deterutor in Rossem.

1795.

Die vigesima quinta Mensis Aprilis natus est et eodem die sub conditione Baptizatus Petrus Josephus ~~comp.~~
~~exordium~~ Nepos Joannis et filius legitimus Petri Roelants oriundi ex Rossem et Anne Maria de Buijter
 ex Londersele.
 Susceperunt Petrus Conenbult oriundus ex Rossem et Anna Catharina de Buijter ex Londersele.

Quod attestor ego J. A. Willebreck Pastor in Rossem.

Die undecima Mensis Maji circa horam undecimam antemeridianam natus et eodem die Baptizatus
 est Petrus Joannes, filius legitimus Caroli Caetbroeck oriundi ex Rossem et Mariæ Anne Beltens
 ex Ostell.
 Susceperunt Petrus Beltens et Anna Maria Caetbroeck.

Quod attestor ego J. A. Willebreck Pastor in Rossem.

Die decima mensis Junii hora media post meridiana natus et eodem die sub conditione Baptizatus est Joannes
 filius legitimus Philippi Bruijants oriundi ex Rossem et Catharinae Cleebaut ex Londersele.
 Susceperunt Andreas Bruijants et Joanna Annonaerel.

Quod attestor ego J. A. Willebreck Pastor in Rossem.

Die decima mensis Junii circa horam circiter mediam meridiana natus et eodem die Baptizatus est Anna
 Catharina, filia legitima Petri Roelants oriundi ex Rossem et Mariæ Theresiæ van Ingelgem ex Londersele.
 Susceperunt Petrus van Ingelgem oriundus ex Londersele et Anna Catharina Roelants ex Rossem.
 Quod attestor ego J. A. Willebreck Pastor in Rossem.

Die prima mensis Julii circa horam octavam matutinam natus et eodem die sub conditione Baptizatus est
 Joannes Baptista filius legitimus Jacobi Verbeest ex Wolvorthem oriundi et Joannæ Theresiæ Roelants
 ex Rossem.
 Susceperunt Joannes Baptista Roelants et Joanna Athonilla Robbrechts oriundi ex Rossem.

Quod attestor ego J. A. Willebreck Pastor in Rossem.

Die 10 Julii hora circiter 2^a post meridiana natus et eodem die Baptizatus est Petrus Joannes filius legitimus
 Laurentii Roelants et Elisabethæ Bogemans oriundorum ex Rossem.
 Susceperunt Petrus Bogemans ex Rossem et Anna Maria Gilijsans ex Wolvorthem.

Quod attestor ego J. A. Willebreck Pastor in Rossem.

29 Julii circa hunc post meridiana natus eodem die Baptizatus est Joannes Stephanus filius legitimus Joannis
 van Cuypenhout ex Rossem et Elisabethæ Bickmans ex Brizy Rode.
 Susceperunt Stephanus van Cuypenhout ex Rossem et Anna Catharina Bickmans ex Brizy Rode.

Quod attestor ego J. A. Willebreck Pastor in Rossem.

31 Augusti circa duodecimam nocturnam natus posthabe sub conditione baptizatus est Magdalena Merckhout filia
 legitima Laurentii et Catharinae de Bont oriundorum ex Rossem.
 Susceperunt Petrus de Bont ex Rossem et Magdalena van Bunnis ex Huisghem. pater abest.

Quod attestor ego J. A. Willebreck Pastor in Rossem.

1^a Septembris circa duodecimam antemeridianam natus eodem die Baptizatus est Anna Maria Bagen
 filia legitima Joannis Baptiste ex Rossem et Anne Catharina Thys ex Rossem. pater abest.
 Susceperunt Petrus Bogemans et Anna Maria van Schel oriundi ex Rossem profuturis & in
 posse scribere, hac illorum signa XX. Quod attestor ego J. A. Willebreck Pastor in Rossem.

24^abris circa 5^{am} matutinam natus eadem die Baptizatus est *Algydus verbelen* filius legitimus *Henrici*
et *Elizabethae vandenbroeck* oriundorum ex *Rossem*.

Inteperunt *Algydus vandenbroeck* et *Elizabetha verbelen* oriundi ex *Rossem*.

25^abris hora tertia matutina hic natus eadem die Baptizatus est *Nicolaus Gabriels* filius legitimus *Petri* ex *Wolvenstem*
et *Catharinae Saesbroeck* ex *Rossem*.

Inteperunt *Nicolaus Gabriels* ex *Wolvenstem* et *Anna Maria Saesbroeck* ex *Rossem*.

Quod attestor ego *J. A. Willebreck* Pastor in *Rossem*.

Die 26^abris hora 4ta matutina hic nata eadem die Baptizata est *Maria Cornelia Verhuden* filius legitimus
Petri Josephi ex *impde* et *Elizabethae de Boeck* ex *Rossem*.

Inteperunt *Petrus Josephus Verhuden* et *Maria Cornelia de Boeck* Quod attestor ego *J. A. Willebreck* pastor

Die 27^abris hora 9^a vespertina hic natus posthodie Baptizatus est *Joannes de Bont* filius legitimus *Joes Baptistae*
et *Annae Catharinae Roelants*.

Inteperunt *Joes Roelants* et *Elizabetha de Bont* omnes ex *Rossem* Quod attestor ego *J. A. Willebreck* Pastor

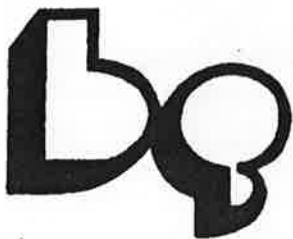
Die 26^abris circa decimam vespertinam hic nata posthodie baptizata est *Anna Catharina* filia legitima *Joes Baptistae*
de Bont et *Barbara de Smet* ex *Rossem*.

Inteperunt *Joannes Goossens* ex *impde* et *Anna Maria de Bont* ex *Rossem* Quod attestor ego *J. A. Willebreck* Pastor

Die 26^abris hora prima pomeridiana nata eadem die Baptizata est *Solita* filia naturalis *Mariae Roelants*
ex *Rossem*. Inteperunt *Joannes Baptista de Bont* ex *Rossem* et *Maria Anna Rujssevelt* ex *Steenuffele*.

Quod attestor ego *J. A. Willebreck* Pastor in *Rossem*.

“HET IS NIET EENVOUDIG OM TE CHECKEN OF U VOOR ALLES WEL OP DE GOEDE MANIER VERZEKERD BENT, MAAR EEN MAKELAAR DIE AAN UW KANT STAAT WIL DAT GRAAG SAMEN MET U DOEN”

N.V. ZAKENKANTOOR BOGAERTS

Boechtstraat 15 - 1860 MEISE

Tel. (02) 269 99 70 - Fax (02) 269 93 17

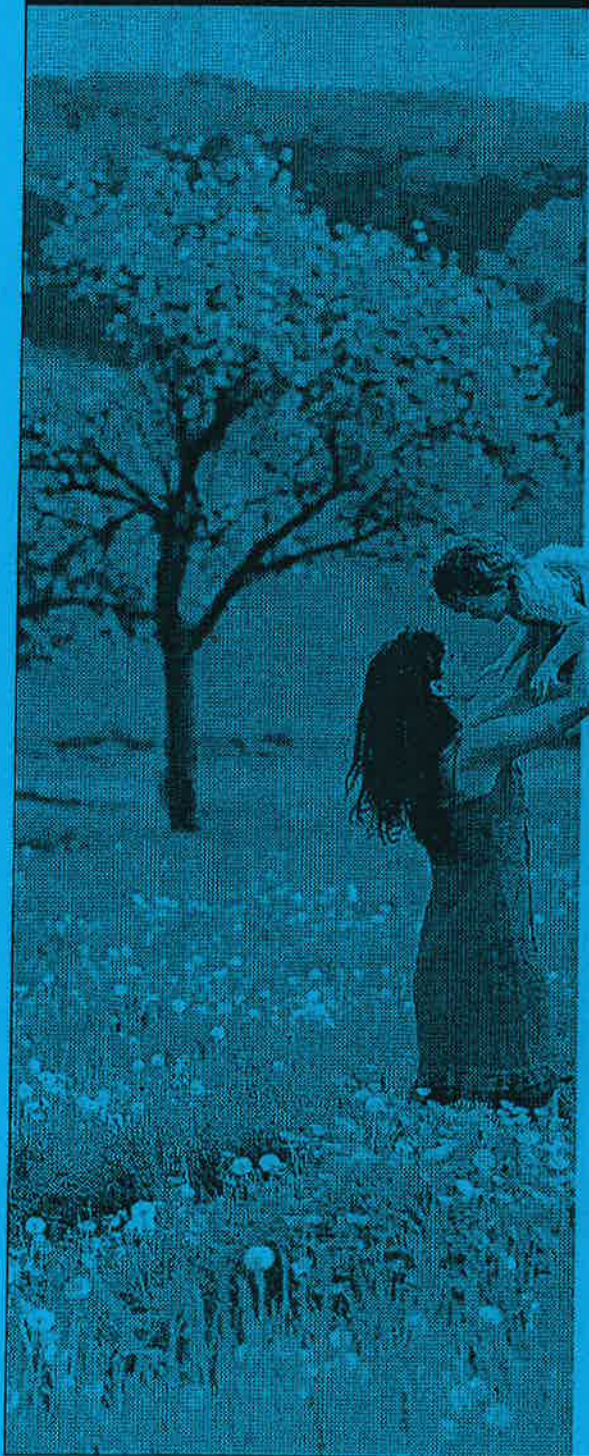
CDV nr : 13209

VERZEKEREN AAN DE KANT VAN DE KLANT

DIT KWALITEITSMERK BETEKENT DAT WE ALS MAKELAAR ERKEND EN ONAFHANKELIJK ZIJN, EN DAT WE DE STRENGE NORMEN VAN ETHIEK, EFFICIENCY EN OPLEIDING HOOG IN ONS VAANDEL DRAGEN.

Leef uw leven.

Wij beschermen.

V E R Z E K E R E N

Ooit over nagedacht waar het echt om gaat in het leven? Voor de een is het een glanzende loopbaan. Voor de andere is het de schaterlach van een kind. Soms noemen we het geluk, soms ben je er gewoon voor geboren. Waar het vooral om gaat, is dat het duurzaam is. En dat beschermen wij. Vanaf het moment dat u er over droomt. Zo kan u er vooral intens en lang van genieten.

Fortis Bank, samenwerken wereldwijd. CDW nr. 26.070. Kwaliteitsproducten van RRI Verzekeringen.